

Arbetsmarknadsutsikterna

VÅREN 2018 Södermanlands län

En sammanfattning av prognosen för arbetsmarknaden

Fortsatt stark svensk konjunktur får internationellt stöd

Utvecklingen av den globala ekonomin är fortsatt positiv och det gäller såväl Europa, USA och Asien. För första gången på tio år har alla OECD-länder en positiv ekonomisk tillväxt. Det skapar goda förutsättningar för den svenska exportindustrin att bibehålla en hög produktionstakt och försäljning. Förutsättningarna för ett fortsatt bra konjunkturläge under 2019 är i huvudsak goda. Här finns dock ett orosmoln kring konsekvenserna av USAs handelspolitik där ett upptrappat tullkrig kan påverka utvecklingen i en mer negativ bana.

Den svenska konjunkturen är stark och arbetsmarknaden väntas tuffa på i god fart under 2018-2019. Sysselsättningen har ökat på bred front under de senaste åren och den fortsätter att stiga. Näringarna utbildning, vård-omsorg och privata tjänster väntas ha den starkaste utvecklingen. Samtidigt finns det en del som talar för att strukturarbetslösheten riskerar att öka. Skiljelinjen mellan olika grupper går i de flesta fallen mellan personer som saknar gymnasieutbildning och där gymnasieutbildade eller eftergymnasialt utbildade har goda jobbchanser.

Sysselsättningen stiger och arbetslösheten sjunker i länet

Konjunkturläget har varit starkt i länet under det senaste året och arbetslösheten har minskat tydligt i länet. Det är en utveckling som väntas fortgå under 2018 och 2019. Det beror både på konjunkturläget och på en inbromsning av de senaste årens höga ökning av arbetskraftsutbudet. Förändringen sammanhänger med en minskad migration och färre nyanlända som bosätter sig i länet jämfört med tidigare år. Kort-siktigt har arbetslösheten bland utrikesfödda ökat i länet men under det senaste året har trenden varit fallande. På längre sikt är de nyanlända en förutsättning för ökad sysselsättning under kommande år.

Antalet sysselsatta bedöms öka med 1 700 personer i länet under 2018 och med ytterligare 1 500 personer under 2019. Det är sysselsättningsökningar som överstiger genomsnittet för de senaste tio åren.

Antalet arbetslösa uppgick till 13 800 personer under det fjärde kvartalet 2017. Arbetslösheten sjunker både under 2018 och 2019 och vid utgången av 2019 beräknas antalet arbetslösa uppgå till 11 900 personer. Det motsvarar en relativ arbetslöshet på 8,6 procent.

Rekryteringssvårigheterna har ökat

38 procent av arbetsgivarna inom det privata näringslivet anger att man upplevt brist på rätt kompetens i samband med rekrytering. Det är historiskt sett en hög andel men den har bara ökat marginellt under det senaste året. Det kan vara en indikation på att många arbetsgivare insett att man måste vara mer flexibla och

hitta nya lösningar för sina rekryteringsbehov. Det ställer ökade krav på Arbetsförmedlingens samarbete med företagen samtidigt som anpassade krav gör att allt fler arbetslösa kan komma in på arbetsmarknaden.

Inom offentliga verksamheter har bristtalen nått oroande höga nivåer i länet och det ökar riskerna för kvalitets- och kapacitetsbrister inom flera verksamhetsområden. I våra senaste fem undersökningar har närmare 70 procent av de tillfrågade arbets-ställena angett brist. Behoven av eftergymnasialt utbildade inom olika offentliga verksamhetsområden ökar framöver och utan ett ökat utbud av efterfrågad arbetskraft riskerar bristtalen att bli kvar på mycket höga nivåer. Det gäller främst barn- och äldreomsorg, hälso- och sjukvård, utbildning och sociala tjänster. Det finns många framtidsyrken inom offentliga verksamheter i länet och behoven ökar, inte minst mot bakgrund av den demografiska utvecklingen.

Hög arbetslöshet bland utrikesfödda, full sysselsättning i vissa andra grupper

Under några år var migrationen till länet omfattande och arbetslösheten bland utrikes-födda ökade till höga nivåer. Samtidigt minskade arbetslösheten bland inrikes födda mot låga nivåer och i vissa åldersgrupper till nivåer som symboliskt kan beskrivas som full sysselsättning, det vill säga nivåer under 4 procents arbetslöshet. Det medför samtidigt att potentialen för kommande års sysselsättningsökningar är begränsad bland inrikes födda. Under åren 2010-2016 har antalet sysselsatta ökat med 7 400 personer i länet. Bland inrikes födda var ökningen 1 100 personer och bland utrikes födda var ökningen 6 300 personer. Den svaga sysselsättningsstillväxten för inrikes födda beror på höga pensionsavgångar och ett mindre antal nytillträdande under perioden.

I april 2018 uppgick arbetslösheten till 4,1 procent bland inrikes födda i åldrarna 30-64 år. Bland utrikes-födda uppgick arbetslösheten till 26,9 procent i samma åldersgrupp. Jämförelsen är knappast rättvisande eftersom förutsättningarna för att få arbete ser olika ut mellan inrikes födda och personer som inte varit i landet så länge.

Stora utmaningar

Integrationen av nyanlända till den svenska arbetsmarknaden, matchningen till jobb och utbildning samt insatser mot långtidsarbetslösheten är stora utmaningar för samhället och Arbetsförmedlingen under kommande år. Tillskottet av nyanlända i arbetskraften behövs för en gynnsam utveckling av det svenska samhället och näringslivet. Det är också uppenbart att det är de utrikesfödda som svarat för de senaste årens jobbtillväxt i länet.

**Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:
arbetsformedlingen.se/prognoser**